

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
S.1.2e

M +31(0) S.1.2e
S.1.2e@minienw.nl

Datum
26 mei 2021

memo

Beslisnotitie A vergoeding test voor reizigers t.b.v.
ACC-19 d.d. 27 mei 2021

Aanleiding

In het DOC van dinsdag 25 mei is afgesproken dat er een uitwerking wordt gemaakt ten behoeve van het uitvoering geven aan de aangenomen motie van het lid Sjoerdsma c.s. Deze motie verzoekt het kabinet "aan te geven hoe iedere Nederlander gratis de mogelijkheid kan krijgen om, ten behoeve van het Europese digitaal groen certificaat, zich deze zomer te laten testen met een test naar keuze, waaronder een NAAT (PCR)-test, en de Kamer hierover binnen twee weken te informeren."¹ Ook zijn de Europese onderhandelingen over het digitaal groen certificaat afgerond op 20 mei, waarin de mogelijkheid aan de lidstaten wordt gegeven om te bepalen of zij de testen gratis aanbieden.

Hierbij treft u een gezamenlijke memo van VWS en IenW – mede gebaseerd op een interdepartementale uitvraag en DOC-behandeling – over hoe om te gaan met de vergoeding van een test voor personen die uitreizen maar nog niet gevaccineerd zijn. De memo is *work in progress*; uw inbreng in de ACC geeft gelegenheid om het besluit aan te scherpen.

Naast deze memo zal er op de ACC-19 van 27 mei nog een memo worden behandeld over het uitvoeringsdomein van de testen (commercieel en/of publiek). Tezamen vormen deze memo's de onderliggende stukken voor besluitvorming in de MR van vrijdag 28 mei a.s.

Gevraagd besluit

1. Bent u akkoord om testen voor reisdoeleinden gratis beschikbaar te maken conform motie-Sjoerdsma c.s., waarbij het uitgangspunt is dat testkosten volledig vergoed zullen worden voor een afgebakende periode en voor een afgebakende groep? (voorkeur DOC van 25 mei jl.)
2. Bent u akkoord om dit stuk (samen met het stuk over het uitvoeringsdomein van de testen) door te geleiden naar de MR van vrijdag 28 mei ter besluitvorming?

NB. Het betreft hier enkel de test voor personen die Nederland uitreizen (zowel Nederlanders als EU-ingezetenen/derdelanders). Deze memo ziet niet toe op testen t.b.v. inreizen naar Nederland.

Argumentatie

¹ Zie bijlage 1 en [Detail 2021D18573 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Volledige vergoeding van de testkosten voor een bepaalde tijd en/of groep

Het voorstel is om de testkosten voor reizigers die nog niet gevaccineerd kunnen worden – en deze zomer op reis willen gaan – te vergoeden tot het einde van de zomervakantie (1 juli tot en met 31 augustus). Het betreft hier dus personen die vanwege bijvoorbeeld hun leeftijd (kinderen, mensen uit een leeftijdscategorie die nog niet gevaccineerd worden) of vanwege een medische kwetsbaarheid nog niet de mogelijkheid hebben gehad om gevaccineerd te worden. Door hier een duidelijke grens aan te stellen wordt er een limiet gesteld aan de kosten.

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Datum
26 mei 2021

VWS raamt het totaal benodigde tests in deze periode voor deze groep op 4,7 miljoen. Uitgaande van het maximale scenario, namelijk dat dit PCR-tests dienen te zijn gezien het feit dat veel Europese lidstaten enkel PCR-tests accepteren, schat VWS dat de totale kosten ongeveer €313.000.000 bedragen.

De daadwerkelijke totale kosten zijn onder andere afhankelijk van het type test (antigeen of PCR), het uitvoeringsdomein (GGD of commerciële teststraat) en het daadwerkelijk aantal reizigers dat een beroep zal doen op de regeling. Nadat u een principebesluit neemt over of testen ten behoeve van reizen vergoed dienen te worden, zullen de kosten nader uitgewerkt en gespecificeerd worden.

Overwegingen:

- Qua uitvoering geldt dat hoe complexer het onderscheid tussen groepen wordt (bijvoorbeeld leeftijd, of reeds gevaccineerd) hoe moeilijker het wordt en dus ook hoe langer het gaat duren om dit voorstel te realiseren.
- Het DOC vindt het wenselijk om te kiezen voor een beperkte groepsafbakening in combinatie met een tijdvak. Om deze reden geeft het DOC als randvoorwaarde mee om testen te vergoeden voor iedere ongevaccineerde persoon die zich in de periode 1 juli tot en met 31 augustus in Nederland bevindt en wil uitreizen (incl. EU-burgers en derdelanders).
- Onderscheid maken in groepen (Nederlanders, EU-burgers en derdelanders), of onderscheid maken in bestemmingen (binnen EU of buiten EU) is uitvoeringstechnisch complex. Men kan bijvoorbeeld aangeven voornemens te zijn om een reis te maken binnen de EU, terwijl de uiteindelijke bestemming buiten de EU ligt. Ook gezien het feit dat de regeling slechts beoogd is voor een beperkte periode (2 maanden) is het vanuit uitvoeringsperspectief niet proportioneel om dergelijke complexiteiten in te bouwen.
- Deze optie levert een dilemma op voor de omgang met mensen die niet gevaccineerd willen worden. Hoe lang krijgen zij de test vergoed?

Uitkomsten bespreking DOC 25 mei

In het DOC lagen vier opties voor:

1. Volledige vergoeding van de testkosten voor onbepaalde tijd;
2. Volledige vergoeding van de testkosten voor een bepaalde tijd of groep;
3. Vergoeding voor één test; of
4. Een eigen bijdrage of geen testvergoeding.

Het DOC sprak zijn voorkeur uit voor optie 2, waarbij er een afbakening komt bij zowel de doelgroep als tijdvak.

Ruwe inschattingen

VWS/dienst testen geeft de volgende ruwe inschattingen weer. De cijfers hieronder zijn indicatief; het aantal gevaccineerden is verdisconteerd. Het aantal mensen die recentelijk corona hebben doorlopen is nog niet verrekend hierin. Een andere factor die invloed heeft op de geschatte aantal benodigde testen is hoeveel landen er per 1 juli een negatieve testuitslag eisen. Dit is continu aan verandering onderhevig.

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Datum
26 mei 2021

<i>Groep</i>	<i>Geschatte aantallen voor periode 2021 Q3</i>
Nederlanders die naar het buitenland op vakantie gaan	2,7 miljoen <i>Uitwerking</i> 2019 Q3: 9,1 miljoen Aanname 2021 Q3: 75% van 2019 = 6,8 miljoen, waarvan ca. 60% voldoende gevaccineerd is. Dus circa 2,7 miljoen mensen die nog getest moeten worden.
Buitenlandse toeristen naar Nederland op vakantie komen (NB: dit zijn <u>alle</u> buitenlandse bezoekers, zowel EU- als niet-EU-burgers)	3,2 miljoen <i>Uitwerking</i> In 2017 waren dit er 17,9 miljoen. Inschatting Q3 op vakantiepatroon Nederlanders is 7,2 miljoen Correctie 75% omdat minder mensen vanwege COVID komen. Gelijke vaccinatiegraad met Nederland 60% (in zomer) 3,2 miljoen
Zakenreizigers	329.000 <i>Uitwerking</i> In 2017 waren dit er 4,7 miljoen. Inschatting Q3 25% van totale zakenreizen 1,2 miljoen. Correctie 50% omdat minder mensen vanwege COVID komen. Gelijke vaccinatiegraad met Nederland 56% (in zomer) 329.000

Besluitvormingsproces

Proces principebesluit gratis maken ja/nee (A)

- donderdag 27 mei: ACC-19 (samengevoegd)
- vrijdag 28 mei: MR ter besluitvorming

Proces besluit over uitvoeringsdomein (B)

- donderdag 27 mei: ACC-19 (samengevoegd)
- vrijdag 28 mei: MR ter besluitvorming

De twee besluiten samen vormen het benodigde politiek-bestuurlijke mandaat om voortvarend aan de slag te gaan met bijvoorbeeld een aanbesteding. Ook zijn betere reële inschattingen nodig en afgestemd te worden met de IRF. Daarnaast zal ook de Kamer geïnformeerd worden middels een Kamerbrief in de week van 31 mei. Gedurende het verdere proces zult u op de hoogte gehouden worden van de vorderingen. Mocht er na de technische uitwerking een nieuwe bestuurlijke beslissing voorliggen, dan zal dit aan u worden voorgelegd.

Toelichting

Digitaal COVID-19 certificaat in een notendop

Binnen de EU wordt reizen straks weer mogelijk als een reiziger een of meer van de volgende 3 zaken op zak heeft: 1) een negatieve PCR-test of negatieve

antigeentest (afhankelijk van de ontvangende lidstaat); 2) bewijs van vaccinatie; of 3) herstellbewijs (je bent recentelijk hersteld van corona). Een of meerdere stukken kunnen gepluigd worden in het digitaal COVID-19 certificaat (DCC).

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Datum
26 mei 2021

Algemeen

In het algemeen geldt als uitgangspunt ten aanzien van de vergoeding van de test dat hoe minder complex het besluit is dat genomen wordt, hoe groter de kans op een succesvolle uitvoering wordt. Aanvullende regels, uitzonderingen, categorieën en bepalingen kunnen wenselijk zijn, maar een breed scala hiervan kan mogelijk leiden tot moeilijkheden en/of ongewenste onvoorziene neveneffecten in de uitvoering.

Kosten van het vergoeden van een test

Momenteel kost een commerciële PCR-test circa €100, een antigeentest circa €30 tot €50.

Wat betreft de verwachte totale kosten voor een testvergoeding geldt dat deze kosten waarschijnlijk lager zullen uitvallen. Dit komt door een combinatie aan factoren: testen worden goedkoper, hogere vaccinatiegraad (en daardoor minder vraag naar testen voor een reis), en de verwachting dat bij gunstig epidemiologisch verloop ontvangende landen minder inreisbeperkingen zullen kennen zoals het vereisen van een negatieve PCR-test.

Interdepartementale uitvraag

Interdepartementale uitvraag (tussen dinsdag 19 en vrijdag 21 mei) leert het volgende:

- Brede interdepartementale inzicht dat de politiek wenst testen gratis te maken (zowel bij toegangstesten als nu ook bij testen voor reizen). Financiën wenst toepassing van het profijtbeginnsel.
- Gelijke toegang en ongelijkheid zijn vaak terugkomende begrippen: ongelijke behandeling tussen activiteiten binnen- en buitenland, creatie van ongelijkheid tussen gevaccineerden en niet-gevaccineerden, onevenredig hoge kosten voor mensen met een laag inkomen en mensen die al hard zijn geraakt door de crisis (jongeren, flexwerkers, etc).
- Er is behoefte om reële inschattingen en aantallen: de (onbenutte) testcapaciteit bij de bestaande sporen in het testbeleid, inschattingen over het aantal benodigde testen (ervan uitgaande dat reizigers ook beschikking kunnen krijgen over een vaccinatie- of immuniteits-certificaat), aantal testaanbieders, aantal vakantiegangers en aantal zakenreizigers per maand, etc.
- Ook zorgen over hoe indirecte vaccinatiedwang te voorkomen (er is al een incentive om te vaccineren voor reizen, aangezien je voor (herhaald) reizen meerdere tests nodig hebt),
- Hoe groot is het risico op waterbedeffecten als je testen niet gratis maakt? Inwoners van de grensstreek kunnen zich nu gratis laten testen; kan dit worden gebruikt als testbewijs? Bij de GGD kunnen mensen zich gratis laten testen; is het denkbaar dat deze testuitslag in andere landen worden aangezien als testbewijs gelet op het voornemen om de uitvoering van testbewijzen licht te houden en de te verwachten pluriformiteit aan testbewijzen?
- Defensie: ieder personeelslid kan een test declareren bij Defensie als hij/zij niet in staat is geweest om bij onze centraal ingerichte testlocaties een gratis test te laten afnemen. Er zijn vragen rondom DGC en de

koppeling aan het eigen onafhankelijk medisch systeem. Een link met andere systemen is problematisch.

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Datum
26 mei 2021

Bijlage 1**MOTIE VAN HET LID SJOERDSMA C.S.**

Voorgesteld 19 mei 2021

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het vrije verkeer van personen een van de hoekstenen van de EU vormt;

overwegende dat de Europese Unie werkt aan het digitaal groen certificaat, waarbij reizen wordt vergemakkelijkt met een vaccin- of testbewijs of bij het herstel van corona;

overwegende dat aan het begin van deze zomer nog niet alle Nederlanders (volledig) gevaccineerd zijn;

van mening dat het derhalve wenselijk is de voor verkeer binnen de EU benodigde testen gratis beschikbaar te maken;

verzoekt het kabinet, aan te geven hoe iedere Nederlander gratis de mogelijkheid kan krijgen om, ten behoeve van het Europese digitaal groen certificaat, zich deze zomer te laten testen met een test naar keuze, waaronder een NAAT (PCR)-test, en de Kamer hierover binnen twee weken te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Sjoerdsma
Van der Lee
Piri
Van den Berg
Jasper van Dijk
Kuzu
Dassen
Segers

Bestuurskern
Programmadirectie COVID-19

Datum
26 mei 2021